



Ontheffing laagvliegen F-16's ten behoeve van demonstratievluchten 2011 tot 2016

23 februari 2011
Nr. MLA/040/2011

De Minister van Defensie,

Gelezen het verzoek van het hoofd van het bureau Air Display;

Gelet op artikel 45, vijfde lid, van het Luchtverkeersreglement, alsmede STANAG 3533 (Flying and Static Displays);

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu;

Besluit:

Artikel 1

Aan de gezagvoerders die in opdracht van de commandant van de vliegbasis die is belast met het uitvoeren van demonstratievluchten met een F-16, dergelijke vluchten uitvoeren ter opluistering van evenementen op en in de directe omgeving van militaire luchtvaartterreinen, of trainingen daarvoor, wordt tot 1 januari 2016 ontheffing verleend van het verbod een VFR-vlucht uit te voeren beneden de in artikel 45, eerste lid, onderdeel b, van het Luchtverkeersreglement omschreven minimum vlieg-hoogte van 150 m (500 voet) boven de grond of het water *buiten* gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel boven mensenverzamelingen.

Artikel 2

Aan de ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- de gezagvoerders die de demonstratievluchten uitvoeren, houden zich bij de voorbereiding en de uitvoering van het vliegprogramma aan de voorschriften en beperkingen in STANAG 3533 (Edition nr. 8) van 8 mei 2009 (Flying and Static Displays);
- de minimum vlieghoogte voor langsvluchten is 100 voet boven grond of water;
- de minimum scheidingsafstand tussen de vertoninglijn en de publieklijn is afhankelijk van de maximum snelheid die wordt bereikt tijdens de vertoning; in afwijking van STANAG 3533 zijn de minimum scheidingsafstanden weergegeven in onderstaande tabel:

Maximumsnelheid in Knots indicated air speed (KIAS)	Type vertoning	
	Langsvluchten	Kunstvluchten
Minder dan 100 kts	50 meter	100 meter
100 - 200 kts	100 meter	150 meter
200 - 300 kts	150 meter	200 meter
Meer dan 300 kts	200 meter	250 meter

- met betrekking tot het vliegzicht en de wolkenbasis gelden de eisen voor VFR-vluchten in de betrokken klasse van het luchtruim;
- aaneengesloten bebouwing, ziekenhuizen, sanatoria en dergelijke worden vermeden.

Artikel 3

- Omdat de demonstratievluchten plaatsvinden binnen het plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied van een gecontroleerd luchtvaartterrein, neemt de gezagvoerder die de demonstratievluchten uitvoert, minimaal vijf weken voorafgaande aan de demonstratievluchten contact op met het hoofd verkeersleiding van het desbetreffende luchtvaartterrein voor het maken van eventuele nadere afspraken.
- Voor aanvang van de demonstratievluchten vraagt de gezagvoerder die de demonstratievluchten uitvoert, door tussenkomst van het hoofd verkeersleiding van het desbetreffende luchtvaartterrein



een bijzonder luchtverkeersgebied aan bij de Militaire Luchtvaart Autoriteit met inachtneming van de daarvoor bedoelde aanvraagtermijn.

3. Deze ontheffing geldt niet voor demonstratievluchten ter opluistering van evenementen die niet op of in de onmiddellijke omgeving van een militair luchtvaartterrein plaatsvinden. Daarvoor dient een separate ontheffing te worden aangevraagd en te zijn verkregen.
4. De commandant van de vliegbasis die is belast met het uitvoeren van demonstratievluchten met een F-16, zorgt ervoor dat gezagvoerders van de demonstratievluchten op de hoogte zijn van de voorschriften en beperkingen van deze beschikking.

Artikel 4

1. Deze beschikking treedt in werking met ingang van de eerste dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 28 februari 2011.
2. Deze beschikking vervalt op 1 januari 2016.
Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal afhankelijk van de locatie van de demonstratie tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

*De Minister van Defensie,
voor deze:
de Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
C.J. Lorraine,
Commodore.*

Tegen deze beschikking kunnen belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), binnen 6 weken na de dag waarop deze beschikking is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, Directie Juridische Zaken, Postbus 20701, 2500 ES 's-Gravenhage. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht; de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.



TOELICHTING

Een F-16 van de Koninklijke Luchtmacht voert geregeld demonstraties uit ter opluistering van vertoningen in binnen- en buitenland. Voorafgaande aan de uitvoering van dergelijke demonstraties dient uitvoerige training plaats te vinden. Deze trainingsvluchten worden in het kader van de spreiding van het geluid op verschillende vliegbases in Nederland georganiseerd.

Voor het uitvoeren van een zogenaamde demonstratievlucht beneden de minimum vlieghoogte is een ontheffing nodig op basis van artikel 45 van het Luchtverkeersreglement (LVR). Met de bijgevoegde beschikking wordt ontheffing verleend van het verbod om beneden de minimum vlieghoogte te vliegen tijdens (trainingen voor) demonstratievluchten van een F-16 waarvoor opdracht is gegeven door de commandant van de vliegbasis die is belast met het uitvoeren van demonstratievluchten met een F-16.

Ter bescherming van de uit te voeren demonstratie wordt een separaat aan te vragen bijzonder luchtverkeersgebied (BVG) ingesteld.